

S5 OBALNI

Številka 10, Letnik II
OKTOBER 1998

GLASILO RK "JADRAN" S59CST

Glasilo Obalnih Radioamaterjev

Uredniški odbor

Urednik UKV novic

S51AG - Miloš

Tehnični urednik

S53BM-Žarko

Glavni urednik

S53MA -Alen

Direktor ekspedita

S57NWG - Sašo

Urednik informativnih prispevkov

S59AV - Vanja

RADIOAMATERSKI OBRAZI

MAKS TURŠČAK, S53KP

Maks se je rodil leta 1956 v vasi Drenovec pri Ptaju. Po končani osnovni šoli je začel obiskovati srednjo kovinarsko šolo v Ptaju, kjer je bil v letu, ko je Maks obiskoval tretji letnik, organiziran radioamaterski tečaj. Pravi, da se je prijavil iz radovednosti, saj o radioamaterstvu do tedaj ni dosti vedel, zanimalo pa ga je kaj to je in kaj se bo na tečaju dogajalo. Prva radioamaterja, katera je Maks spoznal sta bila Ljubo Zajc in Boško Djurica, tedaj YU3CM. "Tečaj se je začel takoj po februarskih počitnicah in je bil zelo intenziven, saj so bila predavanja kar trikrat na teden. To pa zato, ker smo želeli predelati snov do konca šolskega leta," pravi Maks. Tečaj je obiskovalo enajst dijakov, do izpita pa so vztrajali samo trije. Žal pa se je izkazalo, da se je na samem izpitu prikazal samo Maks. Izpita pa samo zaradi enega samega kandidata niso izvedli...Tako je moral Maks še cela štiri leta čakati na svoj izpit, katerega je opravil leta 1980 v policijski šoli v Ljubljani. To je bilo v radioklubu YU3DMP pod vodstvom mentorja YU3EK. Z vednostjo in dovoljenjem vodje tečaja in s pristankom mentorja za delo na postaji, Draga Bučarja, je Maks že pred izpitom za C razred vzpostavljal zveze iz klubske postaje, seveda samo v telegrafiji in pod nadzorstvom mentorja. Na dan ko je šel opravljati izpit, je imel Maks v svojem dnevniku napisanih že 121 zvez. Že leto kasneje, leta 1981, je v Izoli uspešno opravil izpit B razreda in dobil svoj prvi pozivni znak: YU3HEB. V tistih časih Maks, tako kot večina ostalih radioamaterjev, ni imel denarja za nakup lastne radijske postaje. Tako mu je, danes že pokojni, sodelavec Darko Slabe posodil svojo FT-101ZD postajo. Kasneje si je sposodil klubsko FT-901DM, leta 1983 pa si Maks kupi lastno postajo TS-530S...

"V radioamaterski dejavnosti lahko najdemo mnogo lepih stvari," pravi Maks in nadaljuje: "Pri meni je še vedno na prvem mestu, in mislim, da bo tako za vselej ostalo, telegrafija in slušalke na ušesih...Seveda sledim tudi razvoju packeta, kjer sem po svojih močeh pomagal že od samih začetkov pred približno desetimi leti. V zadnjem letu pa se ukvarjam tudi z RTTY."

Maksov najljubši band je 10 Mhz. Na tem bandu ima narejenih že več kot 120 DXCC držav, skupno pa 221 DXCC držav. Včasih je tekmoval za YU3CST v UKV tekmovanjih, tudi na tekmovanju KUP JADRANA je dosegel 2. mesto. O tekmovanjih pravi, da zanje nikoli ni bil pretirano navdušen. Rad pa zbira diplome in jih ima okoli 80. Najljubša Maksova diploma je DX JADX za potrjene vse japonske prefekture.

Maks je v času vojne za Slovenijo in kasneje v času vojne v bivši Jugoslaviji s svojo radijsko postajo velikokrat priskočil na pomoč ljudem v stiski: "V letu 1991, ko je izbruhnila ta vojna, je treba povedati to, da smo - seveda z ostalimi radioamaterji - uspeli vzpostaviti mrežo za poslušanje JNA, saj služba v kateri sem delal in delam tudi danes (policija) tedaj ni imela primernih tehničnih sredstev za to." Kasneje, ko je vojna izbruhnila v ostalih republikah bivše Jugoslavije, pa je Maks od doma vzpostavil veliko humanitarnih zvez. Z Mihom, S56ECR, sta sodelovala z italijanskimi radioamaterji, kateri so privažali humanitarno pomoč. V bliskoviti akciji jima je uspelo iz Italije, seveda ob pomoči italijanskih radioamaterjev, prepeljati nujno potrebne katetre za bolnika v Hrvaško. Tako sta bila aktivni člen verige ki je rešila človeško življenje. V tistih žalostnih časih se je Maks v času božično-novoletnih praznikov celo poreoblekel v Dedka mraza in tako "našemljen" delil begunskim otrokom darilca humanitarne pomoči in jim poskušal vsaj malo olepšati

praznike...

Glede radioamaterstva na Obali pa pravi: "Na radioamaterstvo na Obali gledam zelo optimistično. Spričo dejstva, da smo postali vsi skupaj malo egoistični - po stari slovenski navadi se vsak obrača k tistemu delu našega hobija, ki ga zanima in vse premalo vlagamo v radioamatersko družabno življenje. Včasih je bilo tega več. Maks tudi pogreša obalni UKV repetitor, saj bi po njegovem mnenju, le -ta lahko postal povezovalni element vseh obalnih radioamaterjev. "Tudi na področju packeta smo malo zaostali", pove Maks. "Predvsem zato, ker v to nismo nič vlagali, saj če dandanes želiš slediti razvoju, moraš stalno slediti novim tehnologijam. V prihodnosti načrtujejo Maks in Tom, S56RSV, ter še nekateri navdušenci postavitev drugega supervozljha na Hrvatinah, ki bo skrbel za povezavo na Slavnik in na Kras in lokalno po Kopru ter s tem omogočil hitri PR povezavo tistim uporabnikom, kateri sedaj nimajo te možnosti. V načrtu je tudi link proti Belem križu, s katerim bi omogočili hitri packet radio v najjužnejšem delu slovenske obale. Fantje računajo s tem, da bo projekt speljan nekje do februarja prihodnje leto. Še informacija za konec: Maks zbira starejše radijske postaje. Vesel bo, če se mu bo javil kdo, ki ima kakšno tako reč doma. "Se bova že zmenila," pravi.

S53KP RA oprema: KV TS430S, Racall KV transciever 100 Khz - 30 Mhz 25W out. KV antena : FD4.

UKV IC260 all mode in nekaj ročnih postaj, UHF 70cm WBFM postaja za packet radio.

Maks je prijeten sogovornik, je poln načrtov in zelo optimistično gleda na radioamaterstvo in njegovo prihodnost. Optimizem pa nam je dandanes zelo potreben.

S59AV

Petak, 18. septembra 1998

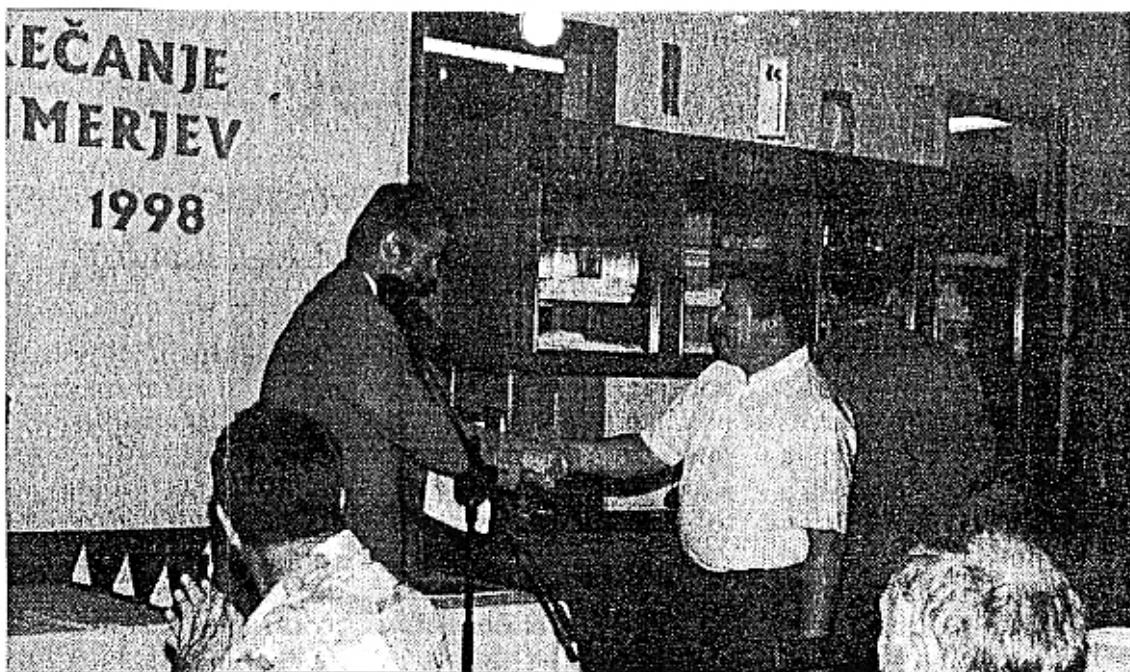
Uspeli slovenski radioamaterji

V Sloveniji najvišji odstotek Radioamaterjev - Projekt Super vozeli

SEZANA

NA SREČANJU OLD TIMERJEV

SEŽANA - V Gostilni Pri jami v Matavunu so na sobotnem srečanju old timerjev amaterjev, na katerem se je zbralo približno 90 radioamaterjev iz vse Slovenije, počastili 100-letnico radioamaterskega gibanja v svetu.

»Slovenski radioamaterji dosegamo najboljše rezultate na svetu, za kar smo lahko ponosni. Na število prebivalcev imamo največ radioamaterjev na svetu. To gibanje je zelo razvito in kvalitetno tudi po tehnični opremi in omrežju, katerega konstruktor je dr. Matjaž Vidmar, ki je zgradil projekt Super vozeli. Naše omrežje je zelo propustno in to nam zavida v svetu. Po novem imamo slovenski radioamaterji pravico za uporabo radijskih postaj v vseh državah, podpisnicah CEPTa, kar smo uspeli z novim Pravilnikom o radioamaterski dejavnosti, ki določa tudi pogoje delovanja. Vendar pa pridobitev licence ni več vezana in pogojena na članstvo v zvezi radioamaterjev Slove-

nije. Tako smo izgubili nekaj članov, vendar pa so v zvezo prisli novi«, pričoveduje predsednik Zveze radioamaterjev Slovenije Leopold Kobal.

Zveza združuje 5.981 operativnih članov v 106 klubih. Od tega jih je 868 1. klase, 1082 2. klase in 4.024 3. klase. Imajo 1126 drustvenih članov, 226 operatorev invalidov in 361 old timerjev. Na srečanju, ki ga je pozdravil predsednik sezanskega radiokluba Slavko Oblak in direktor HTG Sežana Stanislav Furlan, so počastili tudi 100-letnico radioamaterstva na svetu, podeli pa so tudi priznanja ZRS.

Zlato plaketo ZRS je radioklub Celje, srebrno plaketo pa Miran Voncina iz Črknega. Dobitniki zlatih znack ZRS so: Radioklub Sežana, radioklub Nova Gorica, Ivan Batagelj (Koper), Leo Djokov in Ivan Persak (Ljubljana) in Zvezdan Ostrouška (Sežana, na fotografiji).

Olga Knez

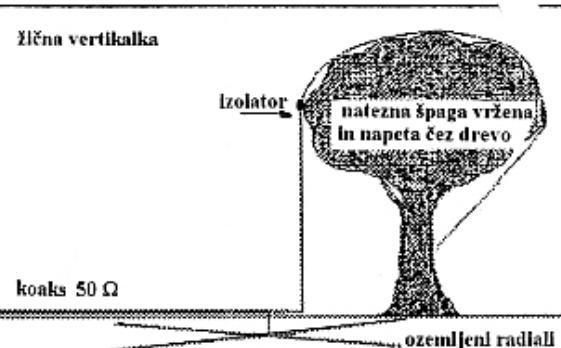
DX-ati z nevidnimi antenami

Verjetno ni operaterja, ki ni vsaj enkrat pomislil kako bi bilo lepo imeti svoj mali privatni "amaterski" ranč, ki bi zadovoljil njegove potrebe po postavitvi anten. Na njem bi zrastli stolpi, po dežju pognale vertikalke in z dreves se smeiali dipoli, loopi in ostalo žičevje..... No, pa vemo kakšen je vsakdanjik, poln raznih "amatersko" motilnih faktorjev: sosedi, pa jezne XYL-ke itn..

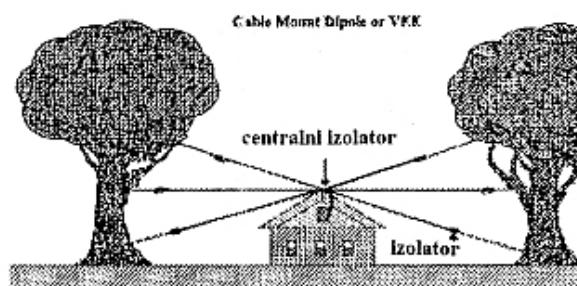
No tudi "motilne faktorje" lahko odpravimo, seveda najlaže tako, da antene sploh nimamo... ali s postavitvijo "nevidnih" anten. Nekaj možnosti bo predstavljenih v tem članku in upam, da bo kdo dobil kakšen preblisek in spodbudo kako ukaniti "motilne faktorje" in uživati v DX-anju.

Žična vertikalna antena

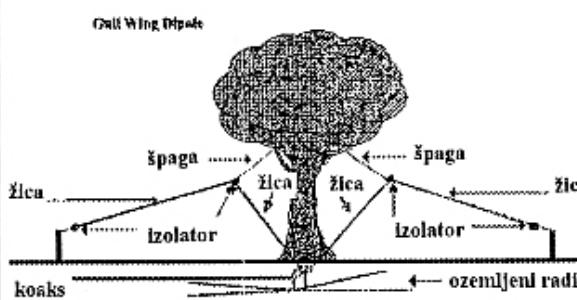
Spodaj skicirana postavitev žične vertikalne antene je precej lahko izvedljiva. Dolžina sevalnega elementa je $\lambda/4$. Debelina žice je lahko poljubna, zavedati se moramo, da je tanjša žica manj opazna, kar je tudi glavni namen take antene. Potrebno je postaviti dober sistem radialov. Najboljše jih je zakopati vsaj 30 – 40 cm globoko, saj boste tako lahko nad radiali še vedno imeli vrtiček, kar bo razblinilo še zadnje argumente "motilnega faktorja". Tako anteno lahko postavimo tudi za več bandov tako, da postavimo več sevalnih elementov dolžine $\lambda/4$ za vsak band posebej. Z uporabo antenskega tunerja bomo anteno lahko poglasili tudi na nekaterih drugih amaterskih bandih (npr WARC-ih).

No tudi dipoli so lahko malo opazne antene. Vendar jih je ponavadi zaradi teže koaksialnega priključka oziroma baluna težko narediti neopazne. "Skrita" postavitev je mogoča če uporabimo tanjo žico in priključek za kabel postavimo na fiksno mesto. Na spodnji sliki vidimo nekaj primerov postavitve dipolov.

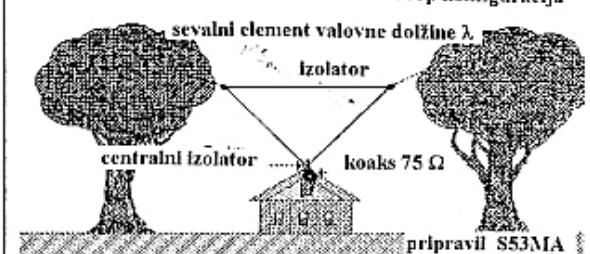
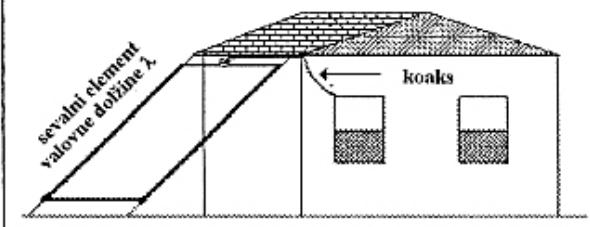

Lahko uporabimo postavitev zavitega dipola, ki ga nekateri imenujejo tudi: galebji dipol.

Sredinski izolator je nameščen na ozemljjeni palici. Tak dipol pa ni preveč primeren zaradi dokaj niske postavitve nad zemljo in vpliva RF energije na ljudi in živali, ki se žice lahko dotikajo v trenutku, ko oddajamo. Še nekaj primerov postavitve različnih loop anten.

Loop konfiguracija

RADIOAMATERSKA TRŽNICA & CO.

Prodam :

Zaradi nabave novega KV - RTX-a, prodam v kompletu:

FT-901DM z vgrajenim CW filtrom, VFO FV-101Z, transverter FTV-107R za VHF/UHF. (Vgrajen modul za 144 MHz, možnost nabave za 50, ali 430 MHz).

Cena : 99.000 SIT S54A

Prodam :

KV broad band BALUN 1:1, navit na toroidu AMIDON - Za 400W RF moči.

Cena : 5.900 SIT S53MA

Pripravil S53MA	A61AJ	W3UR
9H3ZN PE1OPH	A92GD	K1SE
9H3ZO PD1AIY	AH0AY	JA1MXY
9J2AM JA0JHA	AH2R	J13ERV
9K2QQ KB2MS	AP2JZB	K2EWB
9M6AAC N2OO	AP2TJ	w3HNK
9M6CT HS0/G4JMB	B1A	KU9C
9M8R W7EJ	B4R	BY4RSA
9N7RW G4ERW	BI7W	F/HH2HM
9V1UU JA1NLI	BV5BG	IK7JTF
9V1XE DL4DBR	BW0R	JA1JKG
9V8RH 9V1RH	BZ4DHI	I1YRL
9X/G3PSM G3PSM	C31LJ	VE3GEJ
9Y4SF WA4JTK	C4A	9A2AJ
A35SO DJ4SO	C6/WR6O	KI6T
A35XU PA3AXU	C6DX	WZ8D
A35ZL DJ7RJ	CI9DH	VE9DH
A4/G0BQV G0BQV	CK3MP	VE3CPC
A61AC ON7LX	CN2NG	OE8GNK
	CO2JD	HI3JH

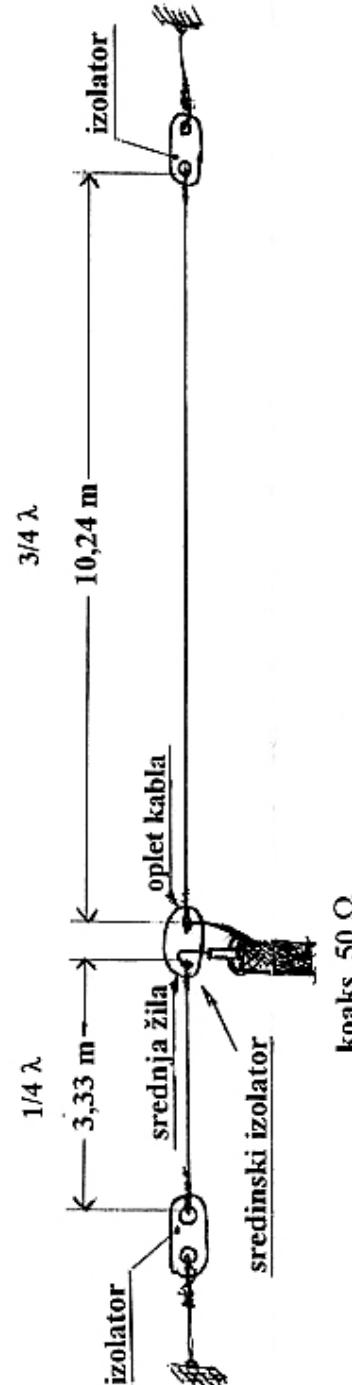
ZANIMIVA ANTENA ZA 21 Mhz

Ko sem bil še S57AZV, sem veliko eksperimentiral z raznimi žičnimi antenami za 21 Mhz band. Bil je to takrat poleg 3,5 in čudnega 29 Mhz banda edini band, kjer sem lahko na KV oddajal. Vsekakor pa edini, kjer se je dalo delati lepe DX, čeprav je bilo to v času minimuma sončnih petic, mi je uspelo s to skromno anteno, ki pa je vsekakor boljša od klasičnega dipola, narediti nad 50 novih DXCC držav.

Antena ne potrebuje baluna, saj je napajana v točki, kjer je njena impedanca združljiva s 50 ohmskim antenskim koaksom. Ker je ta antena v bistvu celovalni asimetrično napajan dipol, ima po meni dostopnih podatkih približno 1,6 dB več gaina kot običajne izpeljanke polvalnih dipolov.

Na Obali ta tip antene trenutno uporablja S57ROC in S57REW. Mislim, da sta z njo zadovoljna.

S59AV

21 MHz ekscentrično napajan celovalni monoband dipol

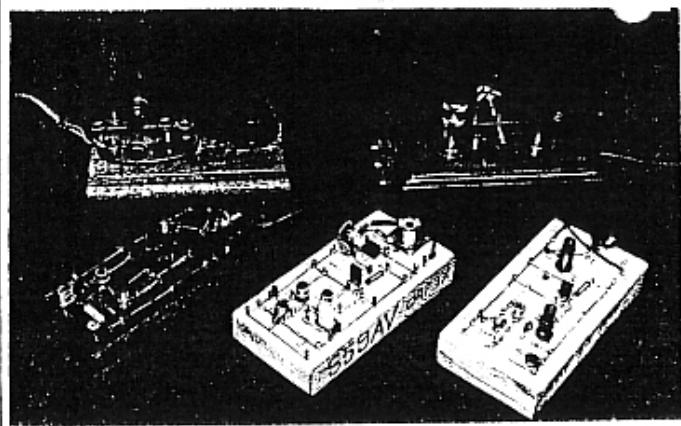
ŽEBLJARSKI QRP V PRAKSI

Minilo je kar nekaj časa, odkar smo sprožili akcijo za gradnjo žebljarskega QRP oddajnička. Do sedaj smo samo trije obalni radioamaterji zavihali rokave, vzeli v roke kladiva in zibili, zlatali, zlepili in dokončali ta zanimiv projekt. Torej, S53BM, S57ROC in S59AV smo "ŽEBLJARJI". Celo uspelo nam je vzpostaviti nekaj zvez s svojimi TX-i. Bilo je veliko smeha in zabave, hkrati pa zadovoljstva. Poseben občutek je, ko vzpostaviš telegrafsko zvezo s tem "kupom žičk in žebljčkov."

Žarko, S53BM je vzpostavil zveze z naslednjimi državami: S5, DL, HA, I, G, OM; OE, UR, OK. Robi, S57ROC, je šele pred kratkim izdelal svoj oddajnik, pa vendar je že uspel vzpostaviti nekaj zvez po S5. Jaz, S59AV, pa sem iz radiokluba v Piranu (doma nimam primernih anten za 80m) naredil po "žebljarsko" naslednje države: S5, I, YU, 9A, DL in OK. Ta oddajnik je zanimiv zato, ker si lahko "v zraku" z minimalnimi sredstvi. Seveda pa potrebuješ tudi sprejemnik. Meni je prišel prav stari ZRS-ov OT2. Nekaj problemov je bilo le z raznimi teleprinterji, ki neusmiljeno ropotajo na "našem" QRG-ju. Po pregledu vseh treh izdelkov smo se v uredništvu S5 Obalnega odločili, da razpisano nagrado (materijal za žebljarski VFO) podelimo Robiju, S57ROC, ki si jo z lepim in funkcionalnim izdelkom tudi zasluži. Vladu, S57KV, se pa zahvaljujem za vse dane raporte pri testiranju in ugleševanju žebljarskega QRP-ja.

Hkrati pa nas zelo zanima, če je kdo izmed bralcev že izdelal ali pa namerava izdelati tudi "žebljarski" NF ton generator. Sam lahko povem, da sem pri Žaretu že veselo tipkal na ta aparat in ugotovil, da je zelo primeren in cenjen izdelek za učenje telegrafije - tudi v radioklubih. Morda jih bom nekaj zgradil s pomočjo članov kluba za nove tečajnike. Da pa bo vse skupaj bolj zanimivo, razpisujemo tudi tokrat nagrado za najlepši delujoči izdelek narejen po načrtu objavljenem v prejšnji številki našega glasila. Nagrada bo, kot vedno, v materialu za izdelavo naših "žebljarskih" projektov.

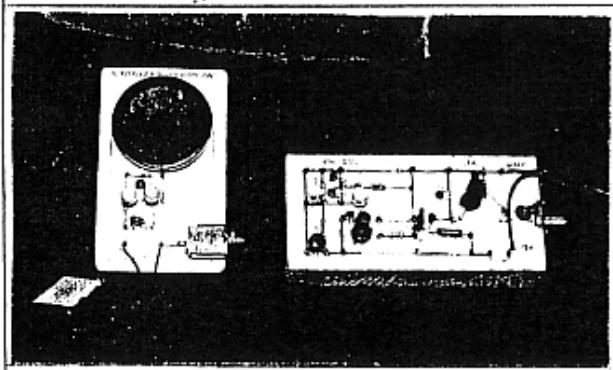
S53BM & S59AV

“Žebljarski” QRP-ji na ocenjevanju

Z dobro anteno, se da marsikoga priklicati.

NF generator tona in QRP TX

foto by S59AV

Žebljarska izdelka :

CO8JY	KU9C	J38AT	N0AT
CP8XA	DG9NB	J3A	WA8LOW
CQ3GU	F6FNU	J42MEN	SV2CLJ
CQ9GU	F6FNU	JT1FCP	W8JAY
CQ9K	CS3MAD	JY9QJ	DLSMBY
CR3GU	F6FNU	K0A	K0RX
CS3GU	F6FNU	KC4AAA	NC6J
CS8GU	F6FNU	KH2D	K8NA
CT3GU	F6FNU	KH2F	JA2TBS
CT7ECP	CT1EOK	LR0H	LU9HS
CT9GU	F6FNU	LX/MU0BKA	K4ZLE
CU2V	DL4XS	LX1JAO	LX1EP
CW4CC	CX2ABC	LX2LX	LXINO
D2BB	W3HNK	LY61DR	LY1DR
D98WCX	DS5USH	LY61DS	LY1DS
DM2FDO	DL7UDO	M8T	G4PIQ
DS4BBL	EA2AKP	MU0ASP	F5OIU
DU100DX	NH0E	NH0E	KH0EJ
DU1ODX	NH0E	NH7A	N2AU
DU8ARK	I2YDX	OD5/6W1QP	6W1QP
DX100DX	DX1DX	OE2S	OE2GEN
E22AAA	HS1CHB	OH0AW	OH1EH
E22AAD/P	JA6LCJ	OH0TA	OH2TA
ED1URB	EA1CCW	OH1AF	OH1XT
ED4RAX	EA4AHW	OT8A	ON7LR
HV4NAC	IK0FVC	P29CC	K1TRS
IH9P	WA7EQW	P29VR	W7LFA
I10S	IK0YQJ	P40N	WJ5DX
I11O	I1ZRU	P40W	N2MM
I12T	IK2IWU	P40Z	WA5ZVE
I12U	IK2IAK	PJ7/W4WR	W4WR
I13J	I3GJJ	PJ8Z	K4ZA
I18L	IK8YTC	PJ9Q	W4JVN
I18X	IK8VGJ	PQ1Q	PP5LL
IQ9A	IT9AJP	PR2YL	PP5LL
IR6B	IZ6ABB	PS2S	PP5LL
IR6JM	JK6QPO	PV2E	PY2YW
IS0C	IS0JMA	RA0FA	F/HH2HM
IY4W	I4JED	RA2FBC	DF4BV
J28CV	TK5BE	RI3OTA	RW3GW
J3/ES7RE	ES7RE	RK3AWL	W3HNK
J37A	KP2A	RM9RX	RW9QA
J37K	W8KKF	RM9RX/9	RW9QA
J37L	WA8LOW	RW9QA	RW9QA

Pred pričetkom izdelave, prvo dobro.....

Če ti ne dela, imaš še vedno možnost.....

Na koncu je vedno užitek, če stvar deluje

S5 OBALNI NAGRAJUJE

Nagradno vprašanje: Navedite točno število radioamaterskih anten, ki jih ima tehnični urednik našega glasila

Žarko- S53BM postavljene doma ? Število je večje od 3 in manjše od 20.

Odgovore pošljite na naslov S57NWG.

Nagrada: presenečenje.

RW9QA	W3HNK	YC0LOW	N2AU
S01HA	EA2JG	YC8VIP	W6MD
S21B	W4FRU	YC9WZJ	W6MD
S21J	K1WY	YE5B	YC5TML
S21R	N4VA	YL80IX	YL2IX
V26RN	N5NJ	YL80JW	YL2JW
V26T	K3MQH	YL80KF	YL2KF
V26U	W2UDT	YL80KL	YL2KL
V26V	K4VUD	YL80RP	YL2RP
V31MX	K0BCN	YL80SM	YL2SM
V31WF	VE6VK	YL80TQ	YL2TQ
V47KP	K2SB	YL80UZ	YL2UZ
V47NS	W9NY	YM75DS	WA3HUP
V63PD	VK4AAR	YM75IJ	TA2IJ
V8A	JH7FQK	YM75ROT	TA3BN
VA2DO	VE3DO	YM75TA	TA3YJ
VE2AE	VE2TVU	YS1RR	W3HNK
VE5RI	VE5FN	YU1AVA	YU1AVQ
VO2CQ	VE3FU	YU21SRJ	YU1ASB
VP2E	WIEK	YV1DIG	YV1AVO
VP2V/K9JF	K9JF	ZA0Z	HB9BGN
VP2V/N7MQ	N7MQ	ZC4DG	G0OAB
VP2V/WJ7R	WJ7R	ZD7CTO	KB2MS
VP2VDX	K6CT	ZD7DP	W1ZT
VP5DX	K4UTE	ZD8T	AC4IV
VP5T	N2VV	ZD9/ZS1B	ZS1B
VP9/AH0R	JH6RTO	ZF2DR	K5RQ
VP9/US1I	N5FG	ZF2NT	N6NT
VQ9JC	WB9IHH	ZK1OOY	KF8OY
VR98LC	VR2LC	ZP5XF	N2AU
VR98SS	JK2PNY	ZW40SD	PY5AWB
VU2TS	I1YRL	E30HA	HA5YPP
VU3MCV	ON7LX	E31AA	ZL3CW
WP2Z	KU9C		
WP4Q	KP4CKY		
XE1INVX	EA5XX		
XT2AW	DF2WO		
XT2HP	JA1OEM		
XU7AAE	7N3RQU		
XX9TR	OH2PM		
XX9TXD	KU9C		
XX9TYD	K8PYD		
XX9X	KU9C		
YB0DX	W3HNK		
YB2PBX	W3HNK		

PSE QSL, or...

PRVI KORAKI ATV NA OBALI

Pred časom, ko sem pisal v rubriki RA obrazi članek o Ediju, S57UKE, se mi ni niti sanjalo kako resno je mislil Edi s tem, ko je rekel, da se bo na jesen posvetil amaterski televiziji. Jesen se pravzaprav še ni niti začela, ko smo bili Žare, S53BM, Alen, S53MA in jaz povabljeni k Ediju na Škofije na ogled njegovih novih izdelkov. V nedeljo, 20. septembra smo na Škofijah videli že prvi prenos ATV FM na 23cm. Res, stvari so bile še v sobi, oddaja pa v razdalji kakšnega metra. Toda: VIDELI in slišali smo prenos barvne gibajoče slike in zvoka. Da pa ne bi bil sam in brez korespondentov so S57UKE in njegova ATV skupinica (S57REW in S56VBL) zgradili tri sprejemnike in dva oddajnika. Torej bo kot kaže ATV tudi na obali shodil... Ediju pa pionirske delo že od nekdaj ni tuje.

S59AV

P.S. Vabim vse bralce S5 OBALNI časopiska, da nam sporočajo o svojih novih dosežkih, izdelkih in o vsem, kar bi lahko bilo zanimivo za obalne radioamaterje. Tako bo ta publikacija še pestrejša in zanimivejša...

mladinci - mladinke - pionirji - občani

RADIO KLUB - PIRAN

Vas vabi na novi

TEČAJ

RADIO TELEGRAFIJE

Vse informacije dobiti v
prostorilih klubov:
**Dom družbenih
organizacij**
Levstikova 7 - PIRAN
ob ponedeljkih,
sredah in
petkih
od 18-19h

Začetek tečaja:

46 s.p.
FAXIMIL
PLAKATA: STAR
19
(SE VEDNO 35 LET)
AKTUALEN)

Enjoy Dxing!

